

DE CURAÇAOSCHE COURANT.

Deel XXV.

Z A T U R D A G den 4den NOVEMBER 1837.

N. 44.

BEKENDMAKING.

KOLONIALE SECRETARY.

Curacao den 24 October 1837.

IN opvolging van het bepaalde by art. 2 der publicatie van den 11 Juny d. j. No. 4, houdende wyziging in den maatstaf ter berekening van de huurwaarde van huizen, in de belasting op het Personeel en Mobilair, brengt de ondergeteekende, namens den HoogEd. Gestr. Heer Gezaghebber dezer kolonie ter kennis van de belanghebbers, dat het aanslag Register van de huizen in de buiten districten, van af Woensdag den 25 dezer tot den 25 November o. k. dagelijks (zon en feestdagen uitgezonderd) van des middags 12 tot 3 ure, ten kantore van den Heer Administrateur der Financien, ter inzage van de belanghebbers, zal gereed liggen.

De Koloniale Secretaris,

I. J. RAMMELMAN ELSEVIER Jnr.

BEKENDMAKING.

KOLONIALE SECRETARY.

Curacao den 24 October 1837.

NAMENS den HoogEd. Gestr. Heer Gezaghebber dezer kolonie, wordt by deze ter kennis van het algemeen gebracht, dat by dispositie van heden No. 679, de Heer J. W. H. LINGSTUYL, na afgelegd examen, is toegelaten tot het houden eener private school op dit eiland, voor het lezen, schrijven, rekenen en de Nederdutsche, Fransche en Spaansche talen.

De Koloniale Secretaris,

I. J. RAMMELMAN ELSEVIER Jnr.

VERLOREN eene Zilveren Lepel gemerkt L. L. die dezelve by H. SCHORRENBERG te regt brengt, zal de volle waarde derzelve genieten.

Cornelis R. Vaerst

zal in het begin van de aanstaande maand November openen

HET NIEUWE KOFFYHUIS EN LOGEMENT

onder de benaming van

Hotel Amicitia

in het daartoe allezins, het best geschikt op dit eiland zich bevindend lokaal No. 14, aan den Waterkant alhier, alwaar in vroegeren tyd de CITY HOTEL is gehouden geworden.

Hy beveelt zich by dese in de gunst van alle ingezetenen en vreemdelingen op dit Eiland en belooft, dat eene spoedige, zindelyke en goede behandeling steeds zyne uiterste zorg zullen blijven uitmaken.

Curacao den 26 October 1837.

REGEN IN DE MAAND OCTOBER.—In deze maand heeft het zeer zwaar geregend, voornamelyk in de Midden en West Divisie. Op den 5 was het buitengewoon warm: te 9 ure 's avonds begon sterk uit het Noord oosten te weerlichten; de wind was gedurende den dag Noord en Noord Westelyk; den 6 in den morgenstond begon de regen met zware windvlagen, aanhoudend onweder en sterke weerlichten.— Deze regen was algemeen, en in de streek tusschen den Kleinen berg en Mahoema (de plantagie Luchtenberg) was hy buitengewoon zwaar. Des voordemiddags na den regen, begon het sterk uit het Zuid Oosten te waaijen. Den 7 en 8 sterk gewaaid uit het Z. O.; het weder was mistig. Den 9 bedaarde de wind, den 10 heeft het tusschen de plantagien Grootte berg en Daniel geregend. Den 11 begon de wind wederom wakker uit het Zuid Oosten te waaijen.— Den 12 en 13 bedaarde de wind. Den 14 een zwaren regen uit het Zuid Oosten. Deze regen was even als die van den 6 zeer zwaar, doch niet overal; in het derde district West Divisie was hy op eenige plaatsen zelfs vernielend. De nacht bleef betrouwen en mistig tot den 15. Den 16 heerde de licht op; de wind zettede zich wederom uit het Zuid Oosten in. Den 19, 20 en 21 zware regens in de West Divisie, doch plaatselyk; in het 3 district wederom zeer zwaar. Van den 27 tot den 31 goede regens over het gansche eiland, doch niet overal even zwaar.

Uit deze aantekeningen zal men opmerken, dat de maand October, goede regens geleverd heeft. Daar wy niet in de gelegenheid geweest zyn, aantekeningen te houden der gewallene regens in de Oost Divisie, hoe hebben wy niets er van kunnen melden; wy vernemen echter met genoegen, dat men daaromtrent geene reden van klagen heeft. Mogen de regens aanhouden.

In medio Augustus heeft te Mentz, in Deutschland, de feestviering plaats gehad van de inwyding van het standbeeld van Guttenberg, die de Duitschers zeggen de boekdrukkunst uitgevonden te hebben. Zoodra dit standbeeld ontbloot werd hoorde men het gebulder van het geschut en een orkest van duizenden zangers verhieven hunne stemmen. De toeloed van vreemdelingen was buitengewoon groot en de feestbedryven duurden de volgende dagen voort.

Onderzochten is men niet algemeen te vreden in Deutschland, dat men dit jaar het jubelfeest voor de uitvinding van de drukkunst viert. Toen de Mentzers, door de Haarlemmers aangeprikkeld zynde, uit oude documenten naar onbekende byzonderheden zochten aangaande hunner uitvinder, ontdekten zy, dat Guttenberg eerst in 1445 in Mentz was komen wonen; en was te voren te Straatsburg woonachtig. Bygevolg kon by de drukkunst te Mentz niet

vóór het jaar 1445 uitgevonden hebben; en waarom dan 1837 als eeuwfeest gevierd?

Haarlem kan een geschrift vertoonen met houten drukletters en bewyzen, dat zulks vóór het jaar 1440 gedrukt is, en Mentz, heeft geen vroeger druk dan van 1450.

Gematigde Duitschers redeneren over deze zaak aldus: Wy willen wel bekenen, dat Haarlem ouder drukstukken kan vertoonen dan Mentz, misschien is daar de drukkunst vroeger uitgevonden, maar de uitvinding te Haarlem schynt geen ophêf gemaakt te hebben, zy bleef by die stad beperkt. Toen eenige jaren daarna Guttenberg deze kunst ook te Mentz uitvond, eene stad, als het ware in het midden der beschaafde wereld gelegen, werd dezelve spoedig door Europa bekend en toen eerst werd de drukkunst algemeen.

Het verhaal, dat een knecht van Koster de drukletters was gestolen en dezelve naar Mentz overgebracht hebben, is thans door later onderzoek vervallen: want men vindt aangeteekend, dat Koster in 1439 is gestorven; de diefstal moet dus vóór dit jaar vóór de ontdekking van Guttenberg nog niet te Mentz.

Hoe is toch mogelyk, dat het brein van het vereenigde menschedom deze kunst niet eerder heeft uitgevonden? In sommige Museums zyn thans ten toon gesteld zegels, die in dezen tyd uit de puinen van het aloude Babylon zyn opgegraven, en in deze zegels is het oude babylonische spykerschrift gegraveerd. Na het terug vinden van het a b van het spyker schrift, leest men op een dezer zegels den naam van Darius, een beheerscher van Babylon. De oude Koningen hebben bygevolg deze zegels gebruikt om hunne aanstekening af te drukken, even als nog de engelsche Koningen doen, wanneer de ziekte hen betleet hunne handteekening te schrijven.— Welk een kleinen stap had men niet behoeven te doen om in oud Babylon de drukkunst uitte vinden. Misschien hebben de ouden wel elkander opmerkzaam gemaakt, dat op die wyze het handschrift spoedig kon vermenigvuldigd worden; doch de swarigheid bestond in de moeilijke bewerking van de papyrus plant, en ten anderen waartoe zor het drukken gediend hebben? Het lezen was binnen den engen kring der Magi beperkt!

Maar hoe is het mogelyk, dat de ouden het suikerriet kenden eeuwen lang, zonder het middel te ontdekken om het sap tot suiker te kristalliseren? Plinius en anderen beschryven het suikerriet, doch merken tevens aan, dat het uitgeperste sap slechts als medicyn dient.

Wie weet hoe vele ontdekkingen de toekomst nog zal baren, waarbij men zal uitroepen: "Hoe is het mogelyk, dat het voorgelacht niet op zulk een gemaklyk denkbeeld is gekomen?"

BEKENDMAKING.

KOLONIALE SECRETARY.

Curaçao den 3 November 1837.

NAMENS den HoogEd. Gestr. Heer Gezaghebber dezer kolonie wordt by deze bekend gemaakt, dat de zetting van het brood voor de volgende week, eindigende den 11 dezer als volgt is bepaald: het brood van vyftien Oents moet 18 Oentwegen en van mindere pryzen naar evenredigheid; zullende het zoogenamde fransch-brood van den voornomden pryse een once minder mogen wegen; op poene als by de Publicatie van den 16 Maart 1824 is vastgesteld.

De Koloniale Secretaris,
I. J. RAMMELMAN ELSEVIER Jr.

BEKENDMAKING.

KOLONIALE SECRETARY.

Curaçao den 3 November 1837.

ALZOO de persoon van **WILLEM LINGSTUYL** Adsz., zich by rekwest aan den Heer Gezaghebber heeft geadresseerd, met verzoek om *Brieven van Manumissie*, voor de hem in eigendom aankomende slavin **MARIA ELOUIS**, zoo is het, dat de HoogEd. Gestr. Heer Gezaghebber dezes en onderhoorige eilanden, goedgevonden heeft zulks algemeen bekend te maken, en een iegelyk, die eenig regt of pretentie op de gemelde slavin mogt sustineren, op te roepen, om binnen den tyd van drie weken, na dat deze bekendmaking voor het eerst in de openbare dagbladen zal zyn geplaatst geweest, van hun vermeend regt of aanspraak ter Koloniale Secretary dezes eilanden te doen verhooren. Het verloop van dien tyd, de vereischte Brieven van Manumissie verleend worden.

De Koloniale Secretaris,
I. J. RAMMELMAN ELSEVIER Jr.

Publieke Verkoopng.

INGEVOLGE autorisatie van den HoogEd. Gestr. Heer Gezaghebber dezes en onderhoorige Eilanden, &c. &c. &c. zal de ondergeteekende Administrateur der Financien op aanstaanden Maandag den 6 dezer, des morgens te half negen ure vóór het Waag, gehout doen verkoopen: plus minus *Dertien Tonnen* Aruba rood verhout.

Curaçao den 3 November 1837.

J. PH. BOSCH.

WAARSCHUWING.

DE Prokureur des Konings hierby aan het geëerde publiek bekend makende dat hem zyn ter hand gesteld de lysten der nitstaande posten van Belasting op Eigendommen en Bezittingen en op het Personeel en Mobilair over den derden termyn van den jare 1837, geeft by deze aan alle zoodanige belastingschuldigen te kennen, dat wanneer zy binnen den tyd van acht dagen na dato dezes de door hen verschuldigde belastingen niet komen afbetalen, de geregtelyke invordering daarvan zal moeten plaats hebben.

Curaçao den 31 October 1837.

De Prokureur des Konings voornoemd,
Mr. H. W. DE QUARTEL.

TEATRO NUEVO.

La sociedad dramática española recién llegada á esta isla, procedente de Venezuela, en cuya capital ha trabajado cinco meses con el éxito mas satisfactorio, tiene el honor de ofrecer sus servicios al público de

Curaçao. Nada omitirá en cuanto sea posible para conservar su buena reputacion, y se esmerará constantemente en la propiedad de los tragos, exactitud de la diction, y exacto desempeño de las funciones. Ademas de la parte dramática todos los espectáculos serán intermedios de graciosos bailes españoles, hermosos bailes extranjeros, ó lindas piezas de canto en castellano ó italiano, sacadas de las óperas más modernas tan celebradas en Europa. La sociedad se verá recompensada con el curso de sus tareas si logra merecer la aceptación de tan ilustrados espectadores.

El próximo sábado 4 de Noviembre se dará principio á las representaciones con el famoso drama histórico en 5 actos, titulado, **TORCUATO TASSO.**

Inutil sería hacer elogio de tan sublime composicion; basta decir que siempre ha sido recibida con el mayor entusiasmo en todos los teatros del mundo civilizado.

A continuación la Sra. **JUANA DIEZ** y el Sr. **FRANCISCO BOBREÑO**, bailarán el aplaudido baile español, llamado; **EL BOLERO.**

Dando fin á la funcion con el divertido sainete nominado,

LOS TRES HUESPEDES BURLADOS.

Los billetes se esponderán por el Sr. **MELCHOR VALLOVERA**, en Punda, en la Calle grande, casa n.º 84.

Precios, Entrada general con asiento ó sin él, 2 florines.—Niños hasta la edad de 10 años un florin.—A las 7½.

Noviembre 2 de 1837.

OVERLEDEN op Maandag den 29 October, de Heer **JOHANNES HIRONIMUS APITSZ**, in den ouderdom van ruim 80 Jaren.

SCHYNGESTALTEN DER MAAN.

NOVEMBER 1837.

- E. K. Zondag den 5 te 9 u. 49 m. 'morgens.
- V. M. Zondag den 12 te 6 u. 54 m. 'morgens.
- L. K. Maandag den 20 te 1 o. 49 m. 'avonds.
- N. M. Maandag den 27 te 9 u. 14 m. 'avonds.

—000—

Vertrokken verleden Maandag den 29 October, **Z. M. BRIL VALK**, gekommandeerd door den Kapitein Luitenant **VAN LANSBERG COETEN Jr.**

In de *Gaceta de Venezuela* van den 15 October vinden wy de volgende berigten van Spanje getrokken uit eens Londensche Courant van den 1 September:

De fransche *Ambassadeur* schryft uit Madrid aan syn gouvernement, onder geteekening van den 19 Augustus, het volgende:—

“Het ministerie Calatrava heeft een massadeszelfs afstand gedaan, wegens de militaire demonstratie, welke echter de rust der stad niet verstoord hebben.

“By een koninklyk decreet van den 18 wordt het nieuwe ministerie aldus te zamen gesteld: *Espartero*, President van den Raad; *Pedro Gacón*, Minister van Oorlog *ad-interim*; *Bardaxi*, eerste Secretaris van Staat; *Vadillo*, Minister van Binnenlandsche zaken; *Salvato*, voor de Justitie; *Pito Pita Pizarro*, Minister van Financien; en de Generaal *San Miguel*, Minister van Marine *ad-interim*.

“Al de Ministers, behalve *Bardaxi*, syn leden van de Cortes.

“De Carlisten hebben Segovia ontruimd en aldaar hunne zieken en gewonden achter gelaten. Het schryft, dat zy thans binnen Castillo inspringen. Men weet niets van den Pretendent. Madrid is rustig.”

Bordeaux 23 Aug.—Zarategui is met al zyne krygsmagt op Segovia aangerukt.

De Generaal *Mendez Vigo* bezet als nog *Abades* en nadert *Segovia*. Twee brigades van het leger van *Espartero* rukte ook aan op die plaats.

Le Messenger vermeldt het volgende:—

“Wy hebben een brief uit Madrid van den 16 Aug., welke een denkbeeld geeft van de wyze, waarop *Espartero* getracht heeft om in Madrid populariteit te verwerven.

“Toen hy binnen Madrid trok, kwam hy met het beste gedeelte der batajons, liggende in de omstreken het overschot zynor troepen wier slechten toestand en elende de verontwaardiging van het volk jegens hem zouden opgewekt hebben. Op den dag der schierwing dezer troepen door de Koningin trachtte hy uittemunten; doch het was te vergeefsch: de kreten van *vivas* door het gemeen werden beantwoord door die van uitjouwving van het grootste gedeelte der *sanchoveras*.”

In de Cortes werd er kennis gegeven van de zamenswering van den 16 Augustus en van de schikking, welke het gouvernement gemaakt heeft met de zamengezworene officieren ten opzichte der verandering van het ministerie. By die gelegenheid waren er gedeputeerden die hevig in drift oostoken waren wegens het gebrek aan krygsmagt onder het leger; zy haalden aan de schrikelyke gebeurtenissen te *Victoria* en *Miranda* en besloten hunne rede met de Cortes aanzetten om liever het gouvernement en de natie aan de *Carlisten* overtegeven, dan zich te onderwerpen aan de schandelyke vorderingen van een wreedaardig gemeen en van een tuchteloos leger.

Brieven van *Victoria* van den 18 Aug. vermelden, dat op den voorgaanden dag de Gouverneur *Don Liborio González*, 12 officieren en de kommandant van de schutbataljons werden in eene zamenswering van de militairen. Eene gelyke verfoeijelyke daad is op dienzelfden dag te *Miranda de Ebro* gepleegd geworden, waarby de Generaal *Escalera*, twee kolonels en twee officieren van minderen rang hun leven verloren hebben.

Don Manuel Lorenzo is tot Kapitein Generaal van *Valencia* benoemd geworden. Hy is in Spanje zeer bekend, wegens zynen onstrimingen en republiekeinschen aard, en ook als slecht Spanjaard.

Men zegt, dat Generaal *Rich* tot opperbevelhebber van het leger van het noorden is benoemd geworden.

Hoe dikwyls wordt het opperbevel des legers in Spanje veranderd! Het gaat met Spanje even als met iemand, die eeningewortelde en niet ligt geneesbare ziekte heeft: men verandert gedurig van geneesheeren en medicynen zonder echter baat te vinden, tot dat de natuur zich zelve herstelt, of de dood een einde aan het lyden maakt.

LA IGLESIA (Neder Arragon) Kwartier Generaal Aug. 1837.—“Wy zyn hier sedert het einde der verledene maand geinkwartierd. De Koning is gisteren zeer vroeg in den morgen naar *Cantaviaga*, welke plaats twee uren afstand van hier is, gereisd. Groot was de vreugde van het getrouwe garnizoen en van de inwoners van *Cantaviaga* wegens de aankomst van hunnen soeverein. Het lossen van het geschut, het luiden der klokken, deputatie, zoo civile, militaire als geestelyke en het vreugdegejuich van het gemeen legden de blydschap aan den dag wegens de aankomst van den wettigen Monarch van Spanje in die versterkte plaats, welke thans het middelpunt der krygsverrigtingen tegen *Aragon* en *Valencia* en de voornamste voorraadplaats der krygsbehoeften zal waken. *Don Carlos* was zeer voldaan over dien ont-

vangst en beantwoorde de vele gelukwenschingen met welgevalligheid en openhartigheid. Na eene zeer naauwkeurige inspectie der fortressen en van het arsenaal keerde Z. M. des avonds met den Infant terug.

“De stad ofschoon klein is buitengemeen versterkt, en alhoewel de rantsoenen niet overvloedig zyn, verminderd zulks de geestdrift der soldaten niet. “Zoo wy heden niet eten, zullen wy morgen eten,” zeide my een dapper Navarees. “Wy kunnen vechten met slechts een stuk garnizoens brood en een slokje brandewyn te nuttigen.” Zoodanig is de genegenheid van dat volk.

“Te dezer tyd bevindt zich de vyand ontrent 8 mylen van hier en durft ons in het gebergte niet aanvallen. Onze troepen maken van zyne vrees en werkeloosheid gebruik ten einde uitterusten en zich te herstellen van den langen marsch van 300 mylen. Over een paar dagen meer kunnen wy met nadruk aanvallen. De vertheeling van het leger in vier afdeelingen is een krygskundige trek. De stellingen van de afdeelingen zyn zoodanig, dat sy zich des noods in weinige uren kunnen vereenigen. Binnen weinige dagen zullen er krachtadige krygsverrigtingen aangevangen worden.

“De dood van den Koning van Engeland heeft hier veel onrust gebaard. Men vrees, dat door deze gebeurtenis eene verandering in het kabinet zal plaats hebben, en dat Lord Durham aan het hoofd der regering komt, die sterker gezind is voor de interventie dan Lord Palmerston. Indien Engeland tot eene regtstreeksche interventie besluit, dan is het mogelyk, dat Lodewyk Philip zich by hem voege om zich te wreken der aan hem gedane belediging door de noordsche mogendheden ter gelegenheid van het huwelyk van den Hertog van Orleans.

(Deze vrees is ongegrond: de schryver vergeet, dat de koningen even als individuen en zelfs meer nog, beledigingen weten te verkroppen, wanneer hun belang zulks medebrenge.)

“Ik kan niet begrypen, hoe men een nieuwen stap tot het viervoudige verbond kan doen om te intervenieren, wanneer het door de dagelyksche ondervinding geleerd wordt, dat het spaansche volk ten gunste van Don Carlos is.” (De schryver overdryft de zaak: als zulks waar was, dan ware Don Carlos reeds lang op den troon.—Men ziet hoe gerust de inwoners van Madrid, eene opene, onversterkte stad, zich houden, niettegenstaande de nabyligheit der Carlisten.) “De Koning is niet alleen Heer en meester van de Gasconische provincien, maar beheerscht ook de harten van alle Spanjaarden in de groote meerderheid van Catalanen, Arrogonezen, Valencianen, Murcianen, Andaluziers, enz. enz.; en zoo de steden en versterkte plaatsen als nog in het bezit der overweldige regering zyn, moet zulks aan het geweld der bajonetten toegeschreven worden. Don Carlos kon te dezer tyd zeer gemakelyk in Madrid zyn, hadde hy geen gebruik aan fondsen.—Er zyn 40,000 man gereed om de wapens optevatten, doch er zyn geene geweren; de weinigen, die er zyn, komen uit de fabrieken van Navarre. De menschlievendheid van den Koning!! heeft verhindert, dat hy niet reeds met triumf binnen Madrid getrokken is. Zyne bevelen tegen plundering is zoo streng, dat hy alle behoeften met contant geld koopt, om welke reden onze finantien zeer verminderd zyn, daar wy anders met eene geringe behoeffing zouden hebben kunnen vol houden.”

Ingevolge de jongste te Madrid ontvangen berigten van den Generaal Mendez-Vigo zetteden de Carlisten hunnen terug-

togt van Segovia voort met de rigting naar Neva Cerrada en La Granje. De regter ter eerster instantie van Sepulveda schryft onder dagteekening van den 12den, vermeldende, dat weinige Carlisten in Segovia waren, en dat het grootste gedeelte hunner krygsmagt te La Granje was. Het bataljon, hetwelk zy in de gebergten van Soria gelaten hebben, trok op naar de provincie Burgos, en een groot getal jongelieden hebben zich in de ommestrecken van Ozma by hetzelfde gevoegd.

De Carlistische krygsmagt in la Sierra de Burgos bestaat uit twee bataljons van 400 man en 50 ruiters; en die van Segovia, La Granje, enz. bestaat uit meer dan 7000 man, schoon hunne vrienden in Madrid dezelfde tot op 25,000 brengen.

De troepen van de Koningin zyn voortgerukt op Torre, Lodones en Galápagos, derzelver centrum bevond zich in de kantonnementen van las Rosas.

Eene afdeeling der junta van Castilie is in Segovia geïnstalleerd geworden.

Dertig soldaten van eene kompagnie van het tweede regiment van Castilie, geïnkwartierd in el Alcazar de Segovia hebben dienst genomen in de gelederen van Don Carlos, en 66 soldaten van het regiment Reina Gobernadora liepen over tot de gelederen van Zariatogui, toen zy van Madrid naar La Granje optrokken.—Een kapitein, die de eerstgemelden aanvoerde, werd bevorderd tot den rang van luitenant kolonel.

Men zegt, dat de Carlisten van de publieke schatkist (in Segovia) 7,000,000 realen genomen hebben, en dat hunne publieke en private buit geschat wordt op 40,000,000 realen.

Burgos, Valladolid, Avila en andere voornaamste steden van Castilie, behalve Palencia, zyn de zaak van Don Carlos zeer toegedaan. In Avila waar er 400 nationale gardes waren, bevonden zich meer dan 35 gewapende.

Al de militaire bewegingen van den 17 Augustus te Victoria liepen af met de proclamatie van Don Carlos, die op den 23 van het garnizoen een regiment vormde. Op dien dag trok binnen die stad de Carlistische brigadier Generaal Tarragual met vyf bataljons en een eskadron, en er werd alle oogenblikken de Generaal Goni met drie bataljons meer verwacht.

In Catalonien zyn 5 of 6 versterkte plaatsten van den 2de rang aan de Carlisten overgeleverd geworden. Het wreedaardige republikeinische gemeen van Barcelona heeft wederom op de autoriteiten eene nieuwe overwinning behaald, met dat gevolg, dat het engelsche eskader in de haven de zaak der Koningin heeft moeten verdedigen en bezit van die stad genomen.

De Koningin van Engeland, volgde de oude gewoonte op om by de troonsbeklimming eens nieuwen monarchs, de tweede kamer van het Parlement te ontbinden en dezelfde wederom byeen te roepen; hetgeen thans tegen den 7 November is geschied.—Deze nieuwe byeenroeping heeft eene buitengewone aangelegenheid, daar de staatkundige gevoelens van den Souverein thans veranderd zyn. Willem IV was een Tory en van ganscher harte de party van den adel en de geestelykheid toegedaan. Hy behoorde ook niet tot deze eeuw. De jonge Koningin behoort ongetwyfeld tot den geest van dezen tyd; daarenboven is hare moeder eene erkende liberale en deze heeft een grooten invloed op haar. De Tories vreesden derhalve, dat thans het tydstip genaderd was, waarop de hervormings wetten zouden doorgaan; want deze in de tweede kamer doorgestaan zynde, zoo was er mogelykheid, dat dezelve ook in de eerste kon-

den doorgaan, daar de Souverein de magt heeft om zoo vele nieuwe liberale leden te benoemen tot dat hy de meerderheid bekomt. Het is derhalve aan de buitengewone inspanning der Tories te danken, dat by deze nieuwe stemming voor de leden van het lager huis, het ministerie maar eene kleinere meerderheid heeft gekregen, geringer dan by de voorgaande stemming. Wie weet hoe veel omkoopingen er hebben plaats gehad, en welke sommen de adel en de geestelykheid hebben besteed om zulke kiezers, wien het eigenbelang meer ter harte ging dan het belang van het vaderland, aan hunne zyde te krygen.

HANOVER, 12 AUG.—Men verneemt, dat de Koning na zyne terugkomst de tegenwoordige staten zal byeen roepen, hebbende het denkbeeld opgegeven om dezelve onder de Constitutie van 1819 te verzamelen.

Dit is van gewicht: om dat de staten van 1819 slechts eene consultatieve stem hadden, terwyl de tegenwoordige eene deliberatieve stem hebben. Verscheidene leden van deze vergadering, welke uit alle standen der maatschappy zamengesteld wordt, hebben hun gevoelen te kennen gegeven, dat de constitutie moet behouden worden. De mindere klasse is van dezelfde gevoelen.

De Noord Amerikanen schynen ontevreden te zyn, dat het fransche bestuur de V. Staten aanwyst als de plaats, waarheen de gevangenen gebragt moeten worden, zoo dat hun land als een ander *Botany Bay* wordt aangezien; het was om die reden, dat de bevelhebber van het fransche fregat, dat Boireau, de complice van Fischie, overbragt, liet aanzeggen: dat er geen contract konde gedaan worden, dewyl het fregat een balling aan boord had.

VLEKKEN AAN DE ZON.—De Heer PASTORFF een sterrenkundige te Beryln, die de waarneming der vlekken aan de zon een zynre byzondere studien heeft gemaakt, ontdekte in 1834 twee kleine zwarte lichamen, volmaakt rond, aan de zon. Deze volkomene ronde gedaante is eigentlyk het verschil tusschen de vlekken en de nieuw ontdekte lichamen. Hy zag dezelve zes malen vóór de schyf van de zon gaan; derzelver betrekkelelyke afstanden verschillen by het einde van het jaar; en op den 16 February jl. heeft de Heer Pastorff dezelve wederom gezien en bevonden, dat de snelheid derzelver bewegingen zeer verschillend is.

PAMPOEN ZUiker.—Men verwacht eene geheele verandering in het maken van inlandsch zuiker. De pampoens staat in het veld te treden, als mededinger tegen den beetwortel, en de kamer der gedeputeerden te dwingen om derzelver jongst uitgevaardigde bepalingen omtrent de zuiker te herzien. Een nyvrige ondernemer is op het punt om een manufaktur op te richten ten einde van dit overvloedig en tot hiertoe veracht voortbrengsel van het groeiend ryk zuiker te bereiden. Men zegt, dat de eerste proeven met den besten uitslag zyn bekrond geworden.—*Fransche Couranten.*

FRANSCHÉ STATISTIEK.

(Uit de Patriot van den 21 Augustus.)

De Minister van publieke werken en handel in Frankryk heeft het eerste deel der algemeene statistiek van Frankryk doen in het licht geven. Uit hetzelfde blykt:—

Dat Pontarlier de hoogst gelegen stad is in Frankryk, aan de grenzen van Zwitserland. Zy ligt 887 metres boven de oppervlakte der zee, dus ongeveer 2,304 voeten. Gex in het departement van L'Ain ligt op eene hoogte van 667, Rhodes 632, Lyons 299, de Pantheon te Parys 60, Lille 24, Bordeaux 9 en Duinkerck 8 metres boven de oppervlakte der zee.

De twee hoogste bergen in Frankryk zyn: de Pic de Arsinés in de hooge Alpen, en de Pelvoux in de Isere, beide behoorende tot de alpische keten. De top van den eerste is 4,105 metres, van den laatste 3,934. Beide zyn hooger, dan de hoogste toppen van de Pyreneën, waarvan de Cylindre eene verhevenheid heeft van 3,322 metres en de Maladetta 3,312. De bergen van mindere hoogte in Frankryk zyn: de Pasia Orba, Corsica, 2,634 m., de Hort de Dieu, Cevennes, 1,556 m., de Cantal, 1,935 m., de Mont D'or, Auvergne 1,886 m., de Mont Balon, Vosges, 1,429 m., de Boussoire, Loire, 1,004 m., enz.

De binnenlandsche zeevaart van Frankryk bestaat in 8,255 kilometres op rivieren en 3,899 kilometres op kanalen, te zamen 11,954 kilometres. Een kilometre is gelyk aan 1000 metres, en 11,954 kilometres zyn gelyk aan 7,429 Engelsche mylen.

Er zyn 17 departementen, welke geene binnenlandsche zeevaart hebben. Onder deze zyn de vlakten van de Orne, de Indre en het zwaarte departement van Eure en Loire.

De algemeene groote wegen hebben te zamen genomen eene lengte van 34,511 kilometres of 21,387 Engelsche mylen.— Van deze waren op den 1 January jongstleden:—

- 24,717 kilometres in goeden toestand.
- 5,815 " in herstel.
- 3,942 " geheel in verval.

De departementale wegen overschryden de algemeene groote wagen slechts met 2000 kilometres.

De bywegen (*chemins vicinaux*) zyn 461,527 in getal en derselver gezamentlyke lengte wordt geschat op 771,458 kilometres.

Het geheele oppervlakkige grondgebied van Frankryk bedraagt 52,768,600 hectares. De fransche hectare is gelyk aan een veertiende van een engelsche akker, bygevolg bevat het geheele grondgebied van Frankryk 21,107,440 Engelsche akkers, of 32,980 vierkante mylen. Zeven millioen hectares worden opgegeven als de vruchtbaarste gronden, en de algemeene verdeling van de gronden wordt als volgt gemaakt:—

- Ploegbaar land . . . 25,000,000.
- Weiland . . . . . 4,834,000.
- Wyngaarden . . . . . 2,135,000.
- Bosschen . . . . . 7,422,000.
- Woestland . . . . . 7,799,000.
- Gebouwen, wegen, enz. 1,466,000.

Het departement Murne bezit het grootste gedeelte ploegbaar land, bevattende 614,600 hectares; de Cantle is het rykste in Weiland, bevattende 221,000 hectares; de meeste wyngaarden worden gevonden in de Giroude, beslaande 138,000 hectares; de meest uitgestrekte bosschen bevinden zich in het departement van de Nievre, waarvan het bedrag is 239,000 hectares, of meer dan een derde van dezelsf geheele oppervlakte.

Eene andere belangryke tafel is die, welke aantoonet het getal huizen, waarin de

grond oppervlakte van Frankryk verdeeld wordt.

Er zyn niet minder dan 5,205,411 bezittingen, welke eene grond belasting van minder dan 5 francs betalen.

1,751,944	tusschen	5 en	10 francs.
1,514,251	"	10 en	20 "
739,206	"	20 en	30 "
684,165	"	30 en	50 "
553,230	"	50 en	100 "
341,159	"	100 en	300 "
57,555	"	300 en	500 "
33,196	"	500 en	1000 "
13,361	"	1000 en	meer

Uit deze tafel is het blykbaar, dat er meer dan 10,000,000 grondeigenaars waren, die elk 2 akkers grond bezaten; maar men behoort in het oog te houden, dat verscheidene bezittingen dikwyls aan een enig eigenaar behooren, zoo dat het niet mogelijk is om uit deze tafel met juistheid eene berekening der landeigenaars in Frankryk te maken.

De opgave van het getal en de soort van gebouwen, op dewelken deur en venster belastingen geheven worden, zal uit de volgende tafel blyken:—

De huizen en bewoonde gebouwen in Frankryk bedragen in getal . . .	6,649,551
Wind en water molens	82,946
Smederyen, fornuizen, enz.	4,425
Gebouwen voor de manufacturen, enz.	38,314
Gebouwen behoorende aan het gouvernement, zoo als paleizen, kazernen, hospitalen, enz.	9,000

De algemeene registratie van alle grondeigendommen in Frankryk stelt den opsteller van dit werk instaat om optegeven tot hoe verre de eigendommen aanhoudend van eigenaars veranderen. In elk jaar bekoopt het kapitaal, hetwelk hierin verhandeld wordt, ongeveer op drie millioenen

In eene Londensche Courant vinden wy een verslag van een werktuigtandige, die de manufacturen in den kerkelyken staat heeft bezocht. Dezelfen waren in een slechten staat; het werktuigelyke was nog zoo onvolkomen als of men nog in de kindheid der wereld was. De kerkelyke staat telt drie millioenen zielen, en menig fabriekstad in Engeland van dertig duizend zielen brengt even veel fabriekaten voort als alle fabrieksteden van het paussolyke gebied te zamen. De engelsche fabriekanten zyn er echter niet over ontvreden. Wanneer eens de wysbegerte in Italien zal doortreken en dat de menschelyke geest uit zyne boesjen ontlagen zal worden, dan is het afgedaan met de aflevering van engelsche fabriekaten naar Italien.

TURKSCHÉ VROUWEN.—Constantinopel 26 July.—Op den 18 heeft men het volgende bevelschrift afgevaardigd, inhoudende bepaling omtrent het gedrag, hetwelk de turksche vrouwen te houden hebben, in de straten en op de publieke wandelingen.

"Ofschoon Zyne Hoogheid, onse zeer genadige soeverein, ten gevolge van zyne natuurlyke goedertierenheid en goede gezindheid jegens zyne onderdanen, toegevend is ten opzichte der gerustheid en genoogens van zyne onderdanen, en aan allen, inzonderheid aan de inwoners dezer hoofdstad, alle welvoegelyke vermaken en uitspanningen, welke zy gedurende het schoone jaargely in de publieke wandelingen scheppen, wil verschaffen, zoo heeft Zyne Hoogheid echter opgemerkt, dat de dames te lang op de publieke wandelingen blyven en zeer laat tot met het avond gebed, ja zelf later naar huis terug keeren; dat zy meestal op de wandelingen overal rond en tusschen de Heeren in loopen; en dat zy in hare diensten haren arabadshis

(hare koetsiers) hebben, die zich verstouten op eene niet aan de Rajas veroorloofde wyze te kleeden. Dan, aangezien al deze onwelvoegelykheden niet minder tegen den wil van Zyne Hoogheid, dan tegen de goede gevoelens van alle Muselmannen stryden, zoo is het noodig om deze schandelyke misbruiken te keer te gaan, dat is te zeggen: dat een ieder voortaan op eene welvoegelyke wyze zal behooren te wandelen; dat de dames op de wandelingen niet tusschen de Heeren moeten rond loopen, dat zy van de wandelingen moeten terug keeren niet later dan anderhalf uur vóór zons ondergang; laatstelyk, dat zy in hare diensten eerlyke lieden moeten hebben, en niet zulke arabadshis, die zich niet overeenkomstig de gewoonte der Rajas kleeden.

"Vender, ofschoon Zyne Excellentie de Seraskier, overeenkomstig zyne ambtsplichten onophoudelyk maakt om de publieke order te behouden, door de handhaving der godsdienstige voorschriften en om het volk voor schade en ongelukken te behoeden, door alle onvoegelyke daden, welke Gode onbehagelyk zyn te voorkomen, zoo zyn echter sedert eenigen tyd de oude bepalingen betreffende de handelaren, in hunnen noodzakelyken omgang met de dames, verzuimd geworden, en men heeft opgemerkt, dat voornamelyk de winkeliers, de lakenkoopers en de apothekers, hunne zonen en andere jongelingen, die fox tallebanden en kalpaks dragen, als winkelbedienden bezigen, en dat dezen verkeer met de dames hebben; dat de meeste hunner hunne winkels en pakhuizen in het achter gedeelte van hunne woningen hebben, en dat de dames aldaar gaan om aankoopingen te doen; dat de dames zich zoo ver te buiten gaan om zelfs de koffy huizen in Pera en Galata te bezoeken en aldaar ys te gebruiken.

"Plichtmatig en laetende de ongelogenheeden te regelen zoo als voorheen voorgeschreven is: dat de handelaren, met wie de dames zaken doen, byzonder eerbare personen zyn, zoo is het noodig, dat deze handelaren al de bovengemelde jongelingen, hetzy dezelfen Armeniers, Grieken, Katolyken, Joden of van eenige andere natien zyn, weg zenden; en dat zy in hunne winkels of pakhuizen, geene andere bedienden houden, dan bejaarde personen, zoo als zy zelve zyn; dat de dames niet achter in de winkels gaan, doch buiten de aankopen moeten doen; dat zy in de apotheken niet moeten binnengaan, maar buiten staan, de recepten overleggen en medicynen ontvangen; laatstelyk, dat vaststaande geene dames enig koffyhuis mogen bezoeken; alles op poene van streng gestraft te worden, enz.

ANECDOTE.—Eene dame had het ongeluk, dat haar man zich aan een appelboom verhing. De vrouw van een gebuur dit ongeval vernemende, snelde onverwyld naar de dame met verzoek om een tak van dezen appelboom te mogen hebben, ten einde denzelve in haren boomgaard te planten; "want wie weet" zeide zy, "het mogt vruchten van dezelve soort dragen."

TE KOOP

TEB DRUKKERY

Leerboek voor het Katechetische Onderwys—Pestalozzi's boeken voor het eerste onderwys—Hollandsche, Engelsche en Spaansche Cognossementen en Wisselbrieven in blanco—Visite Kaartjes, enz.

Deze Courant wordt gedrukt en uitgegeven ter Drukkerij van A. L. S. MULLER & J. F. NEUMAN w.z., in de Willemstraat, Breede Straat, Huis No. 76. De prijs per jaars, te betalen vóór drie maanden. De prijs der Advertentien is 25 Centen per regel, doch voor een Advertentien van slechts een regel, betaalt men 50 Centen.